

PBS en TSO

Integratie PBS en Traumasensitief lesgeven

PBS conferentie

8 juni 2024

Bouke Spigt en Joke Kamstra

hogeschool
Windesheim

ihub.

Inhoud van workshop

1. **Wie is wie?**
2. **Wat** (is het probleem)?
3. **Waarvoor** (kan dat ontstaan)?
4. **Hoe** (kan je dat oplossen)?

Wie is wie

Bouke Spigt
Ihub/ Educé
PBS/ trauma sensitief:

ihub.

Joke Kamstra
Windesheim Expertise Centrum PBS
PBS praktijkboek

hogeschool
Windesheim

The logo for Hogeschool Windesheim, featuring a stylized yellow 'W' shape.

Jullie: energizer
PO/VO/ MBO
PBS/ trauma sensitief/ overig

Stadia van implementatie (Fixsen et al., 2009)

SWPBS

1. Oriënteren: je kijkt of SWPBS iets voor je is
  2. Organiseren: je organiseert wat er nodig is om SWPBS in je school te implementeren
  3. Uitproberen: je voert enkele pilots uit om te zien of SWPBS bij je past
  4. Systematiseren: je gaat SWPBS systematisch in je school vormgeven
  5. Personaliseren: je bent zo eigen met SWPBS dat je een schooleigen variant hebt ontwikkeld
  6. Borgen en vernieuwen: je weet SWPBS levend te houden en in te spelen op recente ontwikkelingen
- **'15 jaar PBS, samen borgen van een veilig schoolklimaat'**

Welk doel?

Wat is het probleem?

“Ja, maar dit jaar doen we toch traumasensitief?”

Hoe houd je koers met PBS als je een nieuwe methodiek intrudceert?

Waarvoor ontstaat dat?

- Verwarring over rol en positie PBS in school
- Keuzes bij introductie nieuwe methodiek
- Borging methodieken in DNA school

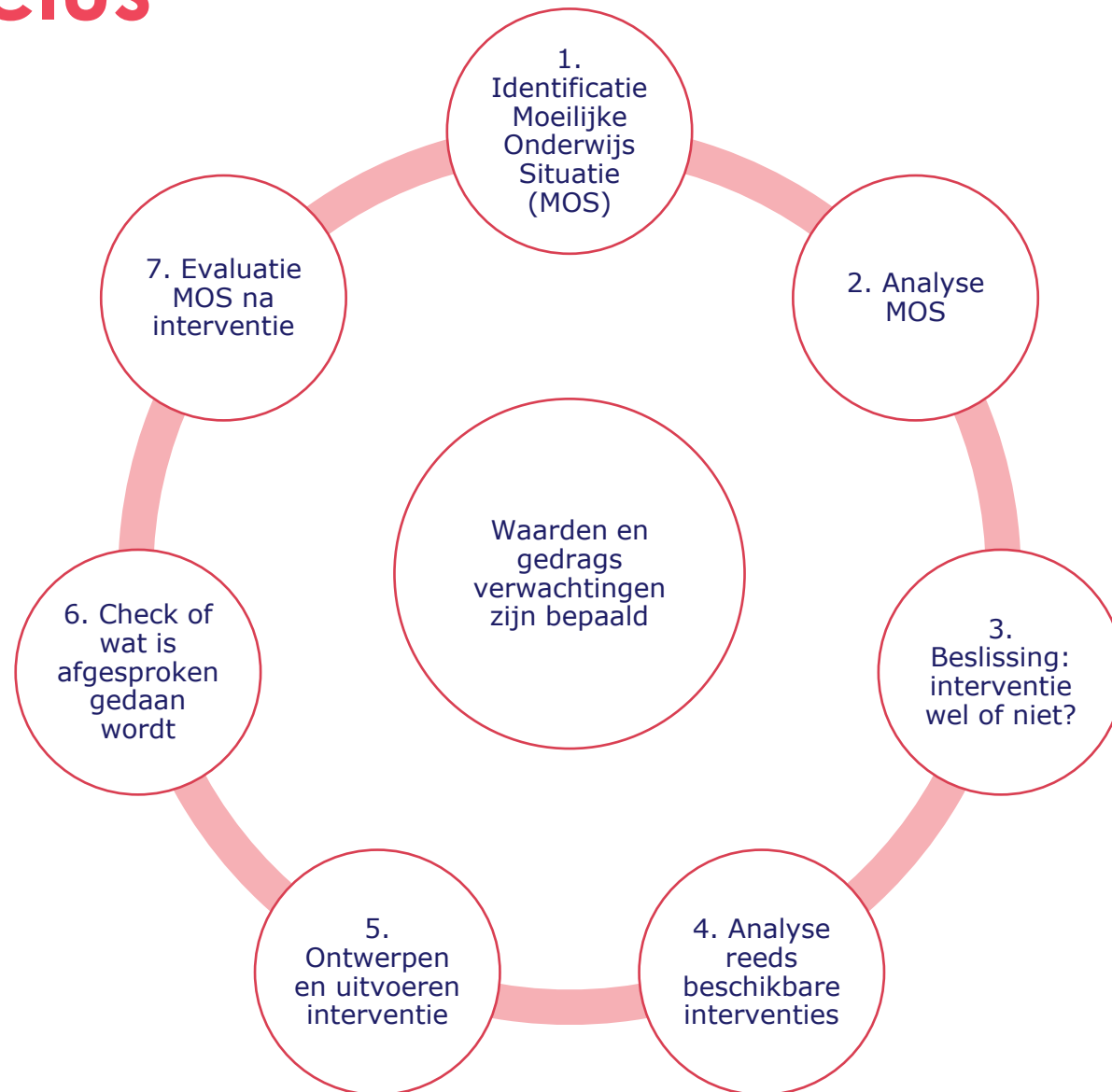
Verwarring over rol en positie PBS

Procesmatige, systematische aspect van PBS onderbelicht

PBS is vooral ook een structuur en cultuur

De PBS Cyclus

Opdracht 1

- Wat zou een MOS kunnen zijn voor leerlingen met een trauma?

Succes voor alle leerlingen op gebied van leren en gedrag

**Schoolbrede
benadering**

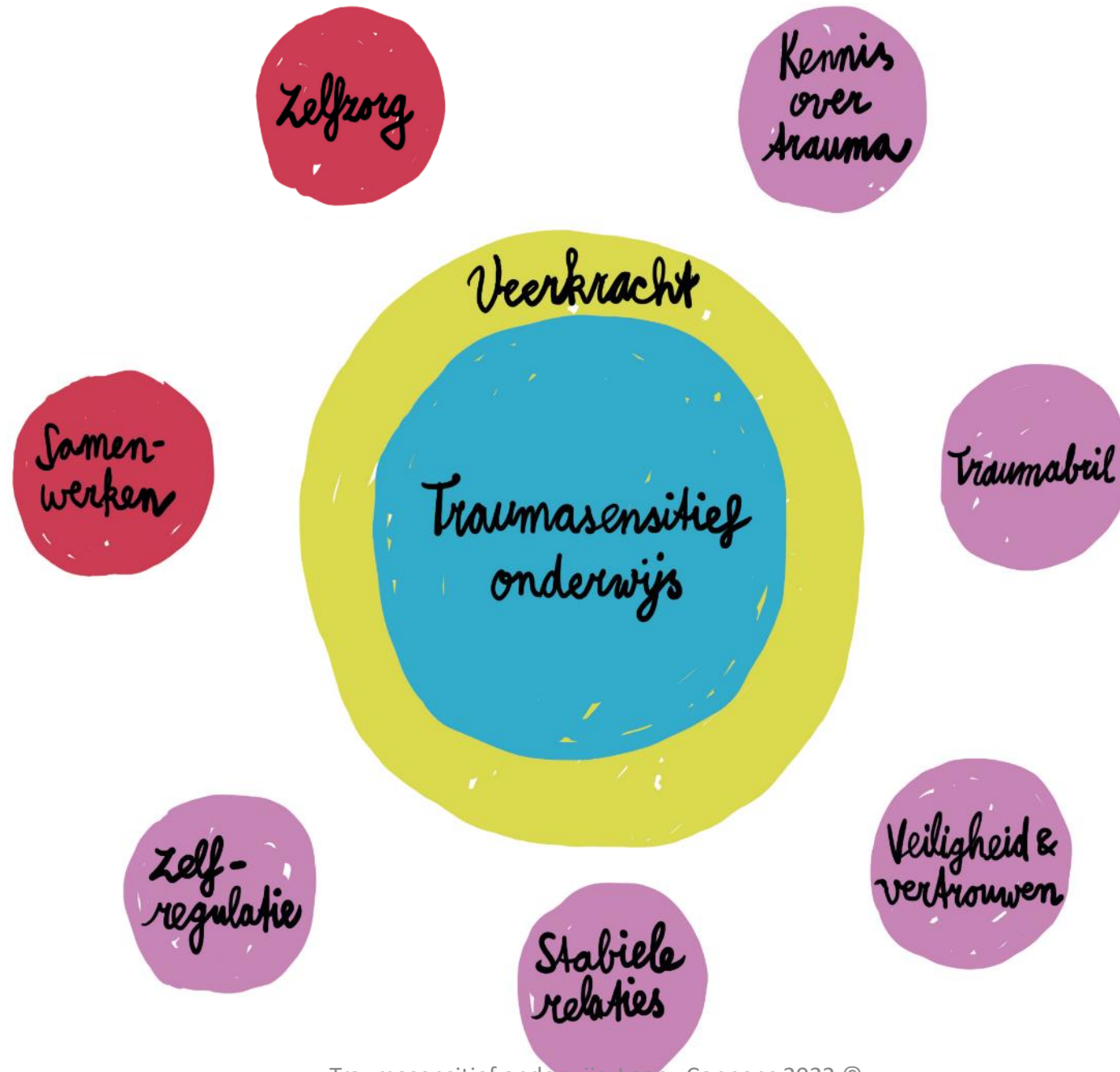
Preventie

**Positieve
benadering**

**Systematisch &
Data gestuurd**

**Samenwerken met
Ouders en
ketenpartners**

**Waarden, gedragsverwachtingen bepalen, lesgeven in
gedrag, continuüm van ondersteuning op leren en gedrag,
Duidelijk systeem voor aanleren, bekrachtigen en
begrenzen van gedrag**

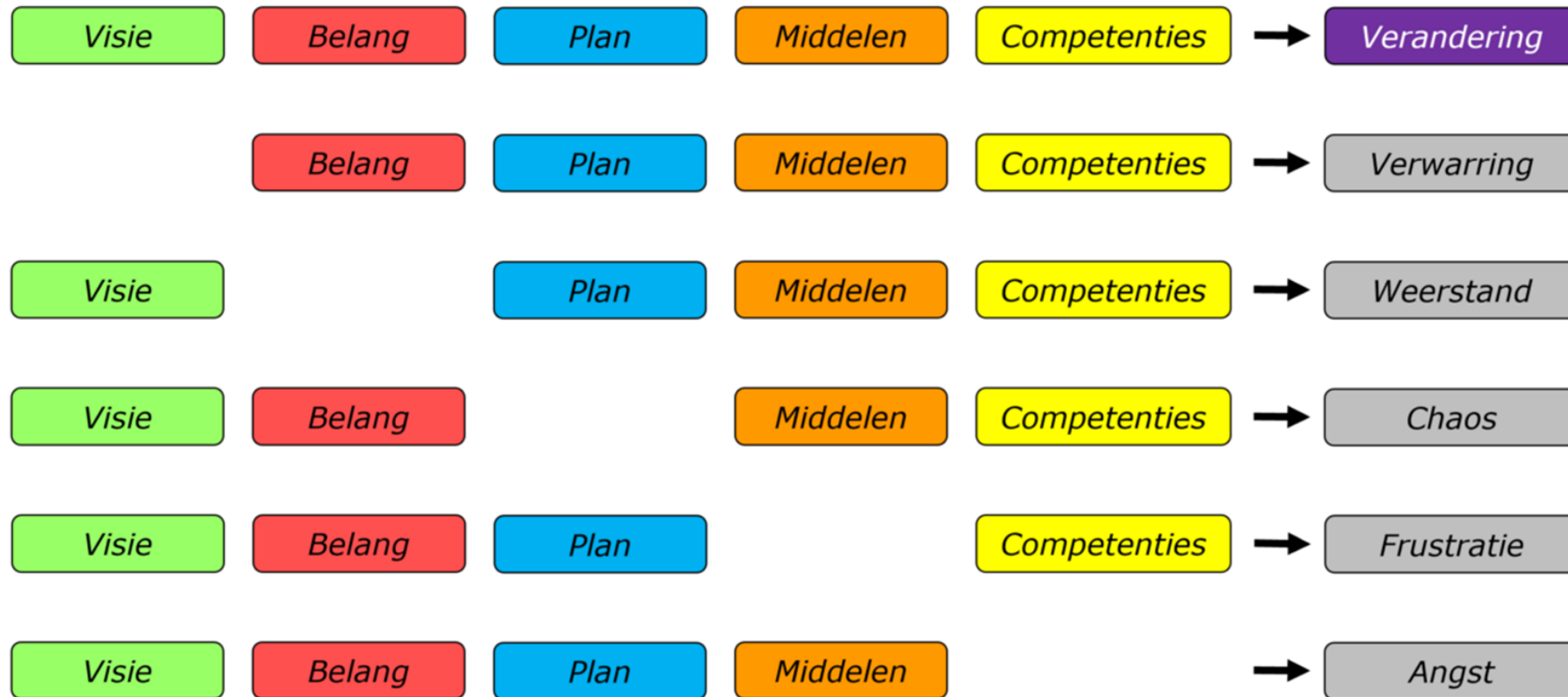

Opdracht 2

Verdeel de inhoudelijke elementen van Traumasensitief lesgeven over de 5 pijlers.

- Geef ook indien mogelijke (praktijk-) voorbeelden
- Wat valt je op?

Model voor succesvol veranderen (Knoster)

Tips:

- Maak Traumasensitief een waarde in je school
- Zorg dat elke nieuwe methodiek een plek krijgt in de structuur en cultuur van de school
- Niet te veel werk- en stuurgroepjes
  - Duidelijke rolverdeling en verwachting

Vragen?

Hier je email adres

j.kamstra@windesheim.nl

ihub.